

Dobrochna Jankowska

Bolków, gm. Police, woj. szczecińskie. Stanowisko 1

Informator Archeologiczny : badania 19, 7-8

1985

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

BARAKI NOWE, gm. Zaklików
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko 25

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej
Katedra Archeologii
Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadził mgr Jerzy Libera. Finansowało BHDZ w Tarnobrzegu. Pierwszy sezon badań. Obozowisko mezolityczne.

Stanowisko położone jest na wale wydmy, oddalone około 100 m na zachód od stanowiska 14 w Barakach Starych. W części zachodniej jest ono częściowo zniszczone przez eksploatację piasku, prace rolne, a przede wszystkim przez systematyczne odwiedzanie. W trakcie badań AZP zarejestrowano 4 oddalone od siebie skupiska zabytków krzemieniowych. Na jednej z tych krzemienic podjęto badania, które dostarczyły 98 zabytków krzemieniowych oraz 1 odłupek kamienny. Materiał zalegał na zwartym obszarze na powierzchni oraz w warstwie luźnego piasku i dostarczył: 3 drapacze, 5 skrobaczy, 1 ryliec łamane, 1 fr. widra częściowo retuszowanego, 1 fr. rdzenia wiórowego oraz wierzchnik z rdzenia jednopiętowego po zmianie orientacji. W inwentarzu stwierdzono surowiec świciechowski oraz narzutowy bałtycki. Morfologia oraz morfometria form wydzielonych a także półsurowca wiórowego wykazuje bliskie pokrewieństwo z inwentarzami mezolitycznymi.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

BARAKI STARE, gm. Zaklików
woj. tarnobrzeskie
Stanowisko 14

Uniwersytet im. Marii Curie-Skłodowskiej
w Lublinie
Katedra Archeologii
Biuro Badań i Dokumentacji Zabytków
w Tarnobrzegu

Badania prowadził mgr Jerzy Libera. Finansowało BHDZ w Tarnobrzegu. Drugi sezon badań. Obozowisko mezolityczne.

Kontynuowano eksplorację krzemieni w wschodniej części wydmy. Przebadano 164 m² powierzchni przesiewając warstwy 10-15 cm i lokalizując zabytki w obrębie działki 0,5 x 0,5 m. Uzyskano 3.160 zabytków krzemieniowych, wśród których stwierdzono typowy inwentarz mezolityczny: trapezy, półtylczaki janiśkowskie, tylczaki, trójkąty, skrobacze, drapacze, rylcowce.

Materiały znajdują się w Katedrze Archeologii UMCS.

Badania będą kontynuowane.

BOLKOW, gm. Police
woj. szczecińskie
Stanowisko 1

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Instytut Prahistorii
Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Szczecinie

Badania prowadziła dr Dobrochna Jankowska. Finansował WKZ w Szczecinie. Piąty sezon badań. Obozowisko ludności mezolitycznej, obozowisko z okresu późnego neolitu, ślady osadnictwa wczesnośredniowiecznego.

Skoncentrowano się na ustaleniu północno-zachodniego zasięgu stanowiska /metodą wykopów kontrolnych/ oraz próbie rozpoznania charakteru osadnictwa na południowo-zachodnim skraju stanowiska, w sąsiedztwie sześciomiesięcznych wykopów, zlokalizowanych na styku wydmy i torfowiska, wypełniającego istniejącą tu w pradziejach odnogę jeziora. Cel pierwszy zrealizowano stwierdzając przy okazji całkowite zniszczenie warstwy kulturowej w tej partii stanowiska. Badanie skraju torfowiska dało w efekcie odsłonięcie dalszych ok. 12 m pokładu rozłożonego drewna /por. sprawozdanie z roku ubiegłego/ oraz wytyczenie północnego zasięgu tej warstwy. Stwierdzono obecność w niej fragmentów nadpalonych gałęzi i częściowo obrobionych przedmiotów, kości zwierzęcych /m.in. sarny, jelenia czerwonego, zebra/tura/ oraz materiału krzemienowego typu mezolitycznego /m.in. zbrojnik trójkątny, małe ciosaki rdzeniowe/. Zalegająca tuż powyżej warstewka piasku dostarczyła poza materiałem krzemieniowym o podobnym składzie kilku drobnych ułamków ceramiki, zbliżonej do typu "starszoneolitycznej". Zbyt mała ilość i zły stan zachowania skorup nie pozwala się jednak w tej sprawie wypowiedzieć w sposób jednoznaczny. Z profilu wykopu w tej części stanowiska pobrano próbki do analizy palinologicznej.

Nowych materiałów, które można bez zastrzeżeń wiązać z osadnictwem późnoneolitycznym w tym roku nie uzyskano. Obecność penetracji ludności wczesnośredniowiecznej jest potwierdzona, podobnie jak

w latach ubiegłych, obecnością niewielkiej ilości ceramiki wczesno-średniowiecznej w warstwie humusu i górnych partiach pokładu torfu.

Materiały znajdują się w Instytucie Prahistorii UAM w Poznaniu.

Badania będą kontynuowane.

DĘBY, gm. Dobre
woj. wrocławskie
Stanowisko 29

Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
w Poznaniu
Instytut Prahistorii
Zespół Badań Kujaw
Katedra Archeologii
Uniwersytetu Łódzkiego

Badania prowadził zespół pod kierownictwem doc. dr hab. Aleksandry Cofty-Broniewskiej. Finansował Uniwersytet Warszawski i Uniwersytet Łódzki. Cztery sezony badań. Obozowisko kultury janiszawickiej.

Badania skoncentrowano w zachodniej i północnej części stanowiska, gdzie przebadano łącznie 116, 5m². Wykopy zlokalizowane w północnej części stanowiska pozwoliły dokładniej scharakteryzować stratygrafię badanego zespołu kultury janiszawickiej. W profilach stanowiska wyróżniono trzy gleby: współczesną i dwie gleby pierwotne, z których najlepiej zachowana jest gleba górna, oddzielona od współczesnej warstwą piasku drobnoziarnistego o miąższości 30-40 cm. Materiały kultury janiszawickiej występują właśnie w tej glebie środkowej.

Odkryto fragment obiektu prostokątnego, wyznaczonego serią dołków postępujących z paleniskiem w środku. Zarejestrowano również skupisko wytworów krzemieniowych i fragmentów kości. Występowało ono częściowo w ramach wydzielonego obiektu i częściowo poza nim.

Wytwory krzemienne wykonane zostały z krzemienia czekoladowego. Wśród narzędzi zdecydowanie przeważają mikrolitry, w tym zbrojnik janiszawickie, trójkąty i trapezy.

Materiały przechowywane są w Zespole Badań Kujaw Instytutu Prahistorii UAM.

Badania będą kontynuowane.

DZIAŁ, gm. Czarny Działec
woj. nowosądecka
Stanowisko 1

Wojewódzki Konserwator Zabytków
w Nowym Sączu

Badania prowadził mgr Jacek Rydlewski. Finansował WKZ w Nowym Sączu. Pierwszy sezon badań. Obozowisko kultury magdałeńskiej i świderskiej.

Stanowisko odkryte w 1984 roku leży 23 km na północ od Tatr, na granicy Kotliny Orawsko-Nowotarskiej i Państwa Podhalańskiego, na rozległym cyplu wciętym w dolinę p. Piekelnik, ok. 750 m na południowy zachód od zabudowań Działka.

Trzy wykopy i cztery szurfy o łącznej powierzchni 184 m² ujawniły obecność dwóch rozdzielnych skupień materiałów, z których pierwsze /wykop II/85/, leżące w strople piasków rzecznych i deluwialnych, dostarczyło ponad 700 wyrobów kamiennych związanych z technokompleksem magdałeńskim, prawdopodobnie z jego fazą przedallerodzka. Tworzywem tych wyrobów jest narutowy krzemień Śląsko-morawski oraz radiolaryty pienińskie. Skupienie to nie zostało w całości wyeksplorowane.

Skupienie drugie /wykop I/85/, leżące na granicy piasków i gleby holocenańskiej dostarczyło nielicznej, ale zwartej typologicznie grupy wyrobów związanych z kulturą świderską. Wyroby te wykonane są z krzemienia podkrakowskiego oraz z radiolarytów pienińskich.

Stanowisko jest drugim na Podhalu obiektem k. magdałeńskiej i reprezentuje starszą jej fazę, niż rozpoznane w ubiegłych sezonach stanowisko w Kątach. Jest też pierwszym na Podhalu stanowiskiem kultury świderskiej. Pozwala to na wyróżnienie w tej strefie 8 horyzontów osadnictwa paleolitycznego i mezolitycznego.

Badania będą kontynuowane.

ŁĘG RECZYŃSKI, gm. Ręčno
woj. piotrkowskie
Stanowisko 1

Muzeum Archeologiczne i Etnograficzne
w Łodzi

Badania prowadził dr Krzysztof Cyrek. Finansował WKZ w Piotrkowie Trybunalskim. Drugi sezon badań. Stanowisko wielokulturowe od paleolitu achyłkowego przez epokę brązu po okres rzymski.